

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA - JĘZYK POLSKI 2020/2021

I Ocenianie

1. W Liceum Ogólnokształcącym w Wąbrzeźnie nauczyciele języka polskiego stosują jednolity tryb oceniania, wynikający z WSO i PSO. PSO stanowi uszczegółowienie zapisów WSO, będącego częścią Statutu szkoły.
2. PSO został opracowany w oparciu o:
 - a) rozporządzenie MEN z dnia 03.08.2017r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych.
 - b) ustawę z dnia 25.04.2019r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz ustawy - Prawo oświatowe
 - c) podstawę programową z jęz. polskiego dla liceum 3-letniego z dnia 27.08.2012r.
 - d) podstawę programową z jęz. polskiego dla liceum 4-letniego z dnia 30.01.2018r.
3. Nauczycielki języka polskiego:
 - Aneta Jaworska(1a, 2d, 2b, 3b) nauczanie na poziomie podstawowym ;na poziomie rozszerzonym-1a rozszerzenie
 - Katarzyna Zywert (1b-podstawa,2c-podstawa, 2a-podstawa, 3a-podstawa , grupa 2a, b-rozszerzenie 2c-rozszerzenia,grupa 3a,b-rozszerzenie
5. Cele PSO: jasne poinformowanie ucznia i rodzica o wymaganiach wynikających z programu nauczania i stworzenie sytuacji, w której ocena niesie za sobą informację o poziomie wiedzy i umiejętności, określa słabe i mocne strony, motywuje ucznia do dalszej pracy, umożliwia nauczycielowi indywidualizowanie pracy i doskonalenie metod pracy oraz daje uczniowi wskazówki do samokształcenia.
4. Uczeń zostaje zapoznany z wymaganiami edukacyjnymi dotyczącymi poszczególnych partii materiału, z rozróżnieniem na poziom podstawowy i rozszerzony w oparciu o realizowany program nauczania przygotowany przez wydawnictwo Nowa Era do podręcznika „Ponad słowami” II i III oraz 2c i 2d ponadgimnazjalnej oraz w klasach:1a,1b, 2a i 2b ponadpodstawowej przez wydawnictwo WSiP do podręcznika „Oblicza epok”.
5. Każdy uczeń powinien otrzymać w ciągu półrocza co najmniej 6 ocen z obowiązkowych form aktywności.
6. Formy aktywności i przypisywane im wagi:

L.p.	Forma aktywności	Waga
1	Praca klasowa (wypowiedzi pisemne typu maturalnego)	3
	Matura próbna	3
2	Wypowiedź ustna: - typu maturalnego - referat	3 2
3	Sprawdzian z lektury z *	3
4	Sprawdzian (test)	2
5	Sprawdzian diagnozujący	2
6	Praca domowa	1, 2
7	Praca w grupach	1
8	Aktywność: - podsumowująca lekcję - podsumowująca pracę w półroczu	1 2
9	Projekt	2
10	Odpowiedź z ostatnich lekcji	1
11	Kartkówka	1
12	Praca dodatkowa	1, 2
13	Dłuższa praca domowa	2
14	Zeszyt	2

15	Konkurs Omnibus Humanistyczny (na poszczególnych poziomach)	1, 2, 3
16	Prezentacja wykorzystująca multimedia	2
17	Udział w konkursach, olimpiadach (poszczególne etapy)	1, 2, 3

7. Najwyższą wagę przyznaje się tym działaniom, które odzwierciedlają umiejętności sprawdzane podczas matury i dają gwarancję samodzielności.

8. Nauczyciel, po dokonaniu uzasadnienia, ma prawo zmienić wagę oceny wystawionej za konkretne zadanie.

9. O wadze innych działań decyduje nauczyciel, biorąc pod uwagę poziom trudności.

10. Ze względu na dużą ilość i obszerność prac pisemnych, czas poprawiania może być wydłużony przez nauczyciela wobec ustalonego w WSO, po uzgodnieniu z uczniami.

11. Uczeń ma prawo 2 razy w ciągu półrocza zgłosić przed lekcją nauczycielowi nieprzygotowanie do lekcji (z wyjątkiem zapowiedzianych syntez i powtórek)

II

Kryteria oceniania poszczególnych form aktywności

A. Praca klasowa może mieć następującą formę:

- testu sprawdzającego czytanie ze zrozumieniem;
- streszczenia;
- rozprawki problemowej ,interpretacji utworu poetyckiego, interpretacji porównawczej utworów literackich ,wypowiedzi argumentacyjnej;
- połączenia kilku form.

Szczegółowe kryteria oceny wypowiedzi pisemnych stanowią załącznik nr 1 (dla 3-letniego liceum) i załącznik nr 2 (dla 4-letniego liceum).

Szczegółowe kryteria wypracowania maturalnego oraz wypowiedzi ustnej maturalnej znajdują się w Informatorze maturalnym dostępnym na stronie CKE.

B. Praca domowa - formę ustala nauczyciel i w zależności od niej stosowane są odpowiednie kryteria oceny.

C. Wypowiedź ustna może mieć formę dłuższej, samodzielnej wypowiedzi obejmującej:

- a) wypowiedź typu maturalnego,
- b) zagadnienia zapowiedzianej ustnej syntezy,
- c) większą partię materiału (referat),
- d) odpowiedź z ostatniej lekcji.

Kryteria oceny wszystkich form wypowiedzi ustnych zawarte są odpowiednio w załącznikach 1 i 2

D. Sprawdzian służy sprawdzeniu wiedzy ucznia z literatury(treść i problematyka) i języka oraz wiedzy o epoce literackiej ,składa się z różnego typu zadań zamkniętych oraz otwartych, którym przyporządkowana jest punktacja. Ocena wynika z podsumowania punktów i przeliczenia ich na procenty-schemat-punkt H

E. Aktywność oceniana jest za każdym razem, kiedy uczeń otrzyma maksymalną liczbę punktów lub na zakończenie półrocza, jeśli zdobyta ilość punktów go satysfakcjonuje. Uczeń może otrzymać plus za przygotowanie do lekcji lub udział w lekcji, jeśli odpowiadał kilkakrotnie, poprawnie merytorycznie, budował odpowiedź kilkuzdaniową, sam się zgłaszał. Po lekcji uczeń zgłasza się do nauczyciela, który zapisuje plus w karcie aktywności.

Przeliczanie plusów na oceny:

5 i powyżej - bardzo dobry

- 4 - dobry
- 3 - dostateczny
- 2 - dopuszczający
- poniżej 2 - uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną

F. Praca w grupie. Uczeń zbiera punkty za pracę w grupie na indywidualne konto w opisany dalej sposób. Nauczyciel, oceniając tę formę bierze pod uwagę:

- komunikację, styl pracy,
- poziom merytoryczny przygotowania,
- sposób zaprezentowania materiału (poprawność językowa, sprawność, tempo prezentacji, kompozycja, pomysłowość).

Nauczyciel przyznaje po prezentacji grup punkty od 1 do 6 całej grupie, punkty odpowiadają ocenie, przy czym nauczyciel ma prawo niejednolicie ocenić pracę członków grupy w wypadku nierównego wkładu pracy uczniów w danej grupie.

G. Projekt- różne zadania długoterminowe, oceniane wg kryteriów takich jak przy ocenie pracy w grupie.

H. Oceny prac pisemnych oraz ustnej wypowiedzi typu maturalnego wynikają z przeliczenia punktów na procenty i wystawiane są w ujednolicony sposób zgodnie ze schematem:

- poniżej 30% - niedostateczny
- 30 - 34% - niedostateczny +
- 35 - 42% - dopuszczający
- 43 - 49% - dopuszczający +
- 50 - 60% - dostateczny
- 61 - 69% - dostateczny +
- 70 - 77% - dobry
- 78 - 84% - dobry +
- 85 - 93% - bardzo dobry
- 94 - 98% - bardzo dobry +
- 99 - 100% - celujący

III

Informacja zwrotna Relacja nauczyciel uczeń

1. Nauczyciel po oddaniu pracy pisemnej(klasowej lub domowej) omawia kryteria oceniania
2. Uczeń ma możliwość indywidualnie otrzymać dodatkowe wyjaśnienia dotyczące jego pracy po skontaktowaniu się z nauczycielem.
3. Każdą pracę pisemną uczeń otrzymuje z powrotem ocenioną z punktacją lub/i komentarzem słownym, bądź samym komentarzem.
4. Nauczyciel wskazuje uczniom sposoby radzenia sobie z trudnościami lub rozwijania uzdolnień.
5. Oprócz oceniania tradycyjnego, nauczyciel stosuje też formy oceniania kształtującego, służące przezwyciężaniu trudności i motywowaniu ucznia do pracy za pomocą: komentarza słownego wskazującego mocne i słabe strony pracy, sposoby poprawy, samooceny ucznia, oceny koleżeńskiej.

Relacja nauczyciel – rodzic

1. Rodzic ma prawo zasięgać informacji o postępach ucznia od nauczyciela podczas wywiadówek, za pomocą system informacji LIBRUS lub kontaktując się indywidualnie. Gdy przedmiotem rozmowy ma być praca pisemna ucznia, rodzic musi być w jej posiadaniu,
2. Nauczyciel ma prawo poprosić o zgłoszenie się rodzica na rozmowę interwencyjną.

3. Nauczyciel na prośbę rodzica ma prawo zatrzymać pracę pisemną ucznia, jeśli ten nie przekazuje informacji zwrotnej rodzicom.

V

Dostosowanie PSO do potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

1. Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dnia 30 kwietnia 2013 roku, uczniowie, którzy uzyskali opinię Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o specjalnych potrzebach edukacyjnych, traktowani są indywidualnie z uwzględnieniem zaleceń wynikających z przeprowadzonych badań.

2. Uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych są zarówno ci, u których stwierdzono deficyty, powodujące trudności w uczeniu się, jak i ci, których możliwości są ponadprzeciętne.

3. Nauczyciel zobowiązany jest do szczegółowego zapoznania się z opinią i dostosowania wymagań edukacyjnych do potrzeb możliwości ucznia zarówno edukacyjnych jak i psychofizycznych.

4. Dostosowania wymagań wobec uczniów z dysfunkcjami dotyczy poziomu wiedzy i umiejętności zawartych w podstawie programowej. Jednak obniżenie kryteriów jakościowych nie może zejść poniżej podstawy programowej. W związku z tym ucznia należy oceniać wg kryteriów ogólnodostępnych.

5. Wymagania merytoryczne co do oceny pracy powinny być takie same jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzanie pracy może być niekonwencjonalne, np. jeśli nauczyciel nie może odczytać pisma ucznia, może poprosić go, aby zrobił to sam lub odpytać go ustnie z tego zakresu materiału.

6. Najczęściej trudności w zakresie zdobywania wiedzy i umiejętności w zakresie przedmiotu język polski wynikają z:

- dysleksji rozwojowej,
- dysortografii,
- dysgrafii,
- wad słuchu,
- wad wzroku,
- niepełnosprawności ruchowej.

7. Nauczyciel dostosowując wymagania powinien:

Wobec ucznia z dysleksją rozwojową:

- ograniczyć materiał do koniecznego,
- omawiać niewielkie partie materiału o mniejszym stopniu trudności,
- pozostawiać uczniowi więcej czasu do namysłu podczas odpowiedzi, wydłużyć czas przeznaczony na utrwalanie materiału oraz czas na wykonanie zadań, przeczytanie lektury,
- ograniczyć liczbę zadań do wykonania w domu i na klasówkach,
- dostosować typ zadań do możliwości ucznia,
- podawać polecenia w prostej formie, sprawdzać zrozumienie poleceń,
- unikać pytań problemowych,
- kierować odpowiedziami przez pomocnicze pytania,
- wyrabiać samodzielność myślenia i działania, jeśli uczeń jest w stanie samodzielnie wykonać zadanie,
- pobudzać do myślenia i dostrzegać starania ucznia w celu motywowania go do pracy i budowania pozytywnej samooceny,
- oceniać przede wszystkim treść, stronę merytoryczną, a nie formę wypowiedzi zarówno ustnej jak i pisemnej,
- wyrabiać nawyk pracy ze słownikami,
- możliwie często należy stosować techniki audiowizualne,
- najważniejsze informacje zapisywać na tablicy,

- nie oceniać poziomu graficznego pisma, można zaproponować pisanie prac domowych na komputerze lub drukowanymi literami,
- poziom ortografii można oceniać opisowo, wskazując typ błędów, nad którymi należy pracować, zadawać dodatkowe ćwiczenia ortograficzne,
- należy wymagać znajomości zasad ortografii i gramatyki,
- klasyczne dyktanda można zastąpić sprawdzianami polegającymi na wyjaśnianiu zasad pisowni podanych wyrazów,
- systematycznie przeprowadzać kontrole notatek.

Wobec ucznia z dysgrafią:

- w ocenie prac pisemnych nie brać pod uwagę poziomu graficznego pisma,
- sprawdziany pisemne wiedzy można zastępować odpowiedzią ustną,
- w przypadku niemożności odczytania pisma prosić o to ucznia,
- proponować pisanie prac domowych przy pomocy komputera,
- pozwalać na prowadzenie zapisów drukowanymi literami.

Wobec ucznia z dysortografią:

- wyrabiać nawyk pracy ze słownikami,
- wymagać znajomości zasad ortografii i gramatyki,
- poziom ortografii można oceniać opisowo, wskazując typ błędów, nad którymi należy pracować,
- zadawać dodatkowe ćwiczenia ortograficzne,
- klasyczne dyktanda można zastąpić sprawdzianami polegającymi na wyjaśnianiu zasad pisowni podanych wyrazów,
- systematycznie przeprowadzać kontrole notatek.

Wobec ucznia z wadą słuchu (niesłyszącym lub niedosłyszącym):

- należy stworzyć optymalne warunki odbioru mowy w klasie szkolnej (pierwsza ławka, w pobliżu nauczyciela),
- zwracać się bezpośrednio do ucznia,
- sprawdzać zrozumienie poleceń, udzielać dodatkowych wskazówek,
- stosować metody umożliwiające korzystanie z percepcji wzrokowej,
- najważniejsze treści zapisywać na tablicy,
- zadania na sprawdzianie podawać w wersji pisemnej,- w razie konieczności wydłużyć czas przeznaczony na odpowiedź ustną i pisemną, jeśli uczeń ma problem z posługiwaniem się mową,
- zwracać uwagę na czytanie ze zrozumieniem.

Wobec ucznia z wadą wzroku (niewidomym lub słabowidzącym):

- zapewnić odpowiednie miejsce w klasie,
- przypominać o konieczności stosowania sprzętu optycznego,
- stwarzać warunki do zapoznawania się z lekturami w formie nagrań audio,
- ograniczyć materiał do koniecznego,
- dostosowywać formy zadań, ich liczbę do możliwości ucznia, jego tempa pracy,
- dostarczać teksty do pracy z powiększonym drukiem, lub alfabetem Brajla,
- służyć pomocą, organizować pomoc koleżeńską - jako osoby wspomagające,
- podczas pisania wypowiedzi stwarzać możliwość korzystania z komputera,
- sprawdzać zrozumienie zadań przez zadawanie pytań,
- wydłużyć czas na sprawdzianach, czas przeznaczony na przyswojenie nowego materiału,
- naciskać kłosać na wypowiedzi ustne i komunikację bezpośrednią z uczniem podczas lekcji,
- ograniczyć formy sprawdzianów pisemnych na rzecz wypowiedzi ustnych.

Wobec ucznia z niepełnosprawnością ruchową:

- dopasować miejsce pracy do potrzeb fizycznych ucznia,
- w razie potrzeby zapewnić asystenta,

- zalecać ułatwienia techniczne podczas pisania (komputer, większy format zeszytu, większe litery, grubszy mazak),
- ograniczyć liczbę i obszerność prac pisemnych,
- wydłużyć czas pisania pracy w klasie,
- dostarczać materiały do notatki np. ksero, karty pracy.

Niezależnie od rodzaju dysfunkcji podczas lekcji powinna uczenia otaczać atmosfera zrozumienia jego problemu i empatii. Należy unikać eksponowania jego deficytów, a pozytywnie motywować do pracy poprzez podkreślanie mocnych stron. Należy stwarzać sytuacje, w który uczeń taki ma szanse osiągać sukcesy na miarę swoich możliwości.

Wobec ucznia zdolnego nauczyciel powinien:

- zachęcać go do samokształcenia, rozwijania zainteresowań,
- wskazywać możliwości poszerzenia zakresu wiedzy i umiejętności,
- zachęcać do brania udziału w konkursach i olimpiadach, wspomagać przygotowania,
- przygotowywać zadania o wyższym stopniu trudności, problemowe,
- angażować ucznia jako asystenta nauczyciela, np. włączać w proces przygotowania i prowadzenia lekcji.

VI

Ewaluacja przedmiotowego systemu oceniania

1. Informacje o jakości systemu oceniania nauczyciele przedmiotu mogą czerpać od uczniów i ich rodziców w formie:

- a) rozmów i dyskusji,
- b) ankiet wypełnianych przez uczniów i ich rodziców.

2. Nauczyciele zbierając opinie uczniów, rodziców oraz na podstawie własnych obserwacji mogą dokonać zmian, o których musi powiadomić uczniów i rodziców i zapisać je w systemie oceniania.

3. Po każdym roku szkolnym nauczyciele w zespole przedmiotowym dokonują analizy PSO na podstawie własnych doświadczeń i wyników konsultacji, w efekcie mogą wprowadzić poprawki, uzupełnienia.

Zespół humanistyczny:

Katarzyna Zywert

Aneta Jaworska